

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveys- ja hoito suunnitelma

ATK-päivät 13.5.2015, Tampere

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveys- ja hoito suunnitelman perusteet, tausta ja tavoitteet

ATK-päivät 13.5.2015, Tampere

Potilaan terveyden ja sairaanhoidon kannalta keskeiset tiedot

Koosteet

THP 2017 – 2019*

- **Diagnoosit**
- **Riskitiedot**
- Toimenpiteet
- Kuvantamistutkimukset
- Laboratoriotutkimukset
- Fysiologiset mittaukset
- Rokotukset
- **Lääkitys****

*** hyödyntää myös
Reseptikeskuksen tietoja*

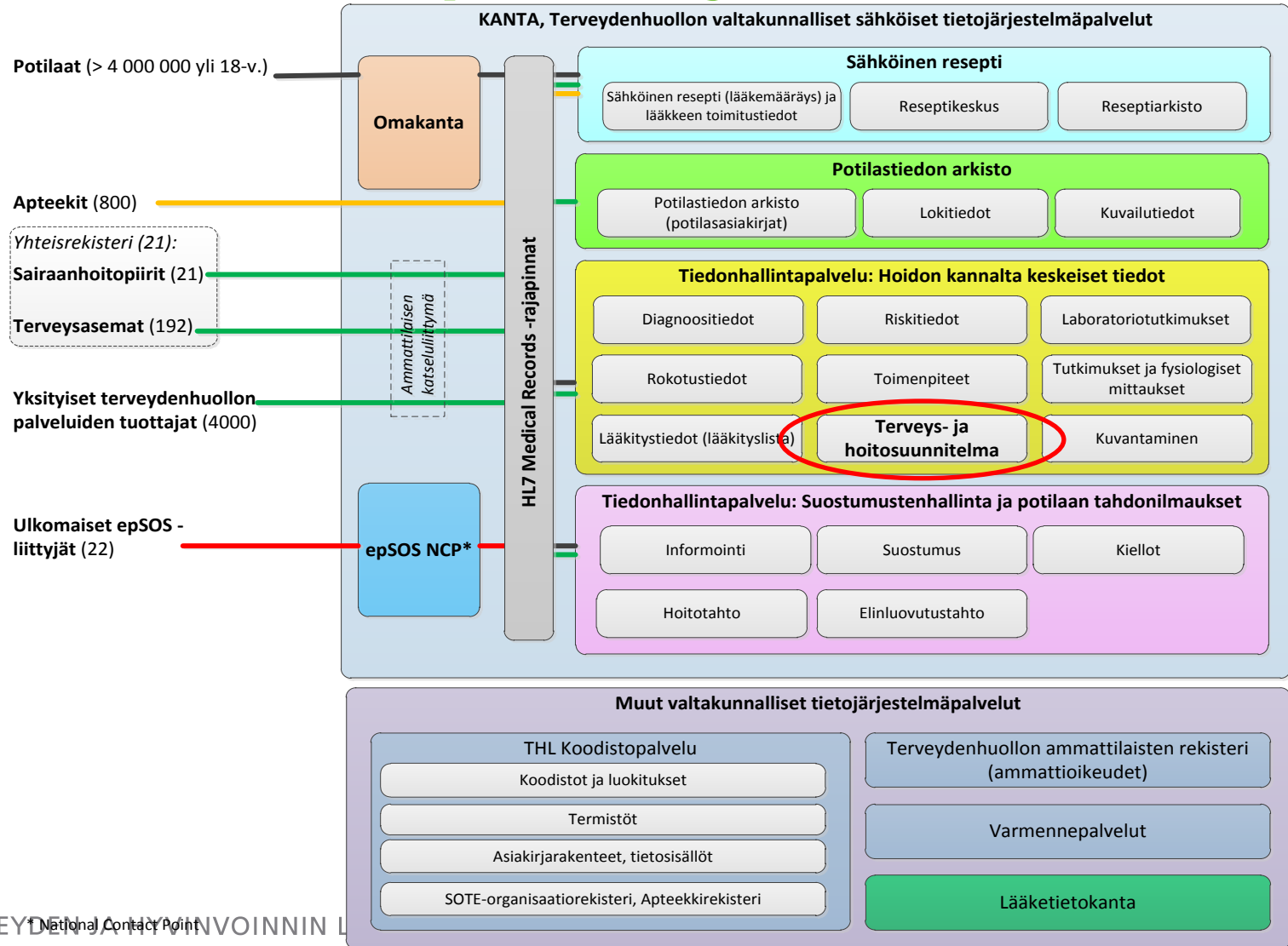
Ylläpidettävät asiakirjat

THP 2016 – 2017*

- **Terveys- ja hoitosuunnitelma**

* vaiheistusasetuksen muutosehdotusten mukaan

Terveys- ja hoitosuunnitelma osana Kanta-palveluja

Perusta lainsäädännössä

- **Hyvään hoitoon kuuluu suunnitelma**, joka tulee kirjata potilaskertomukseen (Potilasasiakirja-asetus 298/2009)
 - *Potilasasiakirjoihin tulee merkitä potilaan hyvän hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan turvaamiseksi tarpeelliset sekä laajuudeltaan riittävät tiedot.*
- **Hoitopaikan valinta edellyttää suunnitelmaa** (Terveystieteiden tutkimuskeskuslaki 1326/2010)
 - *Jos henkilö asuu tai oleskelee säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti kotikuntansa ulkopuolella työn, opiskelun, vapaa-ajan vieton, lähiomaisen tai muun läheisen asumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi, hän voi käyttää hoitosuunnitelmansa mukaisen hoidon toteuttamiseen myös muun kuin kuntansa perusterveydenhuollon palveluja hoidosta vastaavan terveystieteiden tutkimuskeskuksen muuttumatta.*

Tausta ja tavoitteet

- Terveys- ja hoitosuunnitelma on tarkoitettu potilaan hoidon kokonaisvaltaiseen koordinointiin ja suunnitteluun sekä tukemaan hoidon jatkuvuutta
 - Se on **potilaskeskeinen, kokonaisvaltainen** hoitoasiakirja
 - Järjestelmäriippumaton
 - Sairausriippumaton
 - Erityisesti pitkäaikais- ja monisairaille potilaille
 - Ajallisesti siinä katsotaan pidemmälle kuin yksittäisen hoidon suunnitelmassa
- Sen tavoitteena on
 - Koota ja **koordinoida** hoidon suunnittelua
 - **Sitouttaa ja voimaannuttaa** potilasta omaan hoitoonsa
 - **Ohjeistaa** potilasta tai potilaan läheisiä

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveys- ja hoito suunnitelman käyttö

ATK-päivät 13.5.2015, Tampere

Terveys- ja hoitosuunnitelma on potilaan asiakirja

- Terveys- ja hoitosuunnitelma ei ole terveydenhuollon ammattilaisten ”työkalenteri”
- Se on **potilaan hoidon auttaja**
- Se on (aikanaan) katseltavissa Omakannassa
 - Toistaiseksi vain ammattilaiset voi kirjata*
- Se muistuttaa ja motivoi hoidon parempaan onnistumiseen – **Voimaannuttaa omaan hoitoon**
- Se sisältää tavoitteiden ja keinojen lisäksi toteutukseen liittyvää tietoa
 - mm. sovitut ajanvaraukset, yhteystiedot

** paikallisia kokeiluja myös potilaan kirjaamisesta*

Terveys- ja hoito suunnitelman käyttö

- Terveys- ja hoitosuunnitelmaa ylläpitävät kaikki potilaan hoitoon osallistuvat tahot
- Terveys- ja hoitosuunnitelmaan kirjataan **potilaan kanssa yhteisesti** tunnistetut hoidon tarpeet ja tavoitteet, suunnitellun hoidon toteutuksen ja keinot sekä hoidon seurannan ja arvioinnin
 - Ei tehdä ”epärealistista” suunnitelmaa
 - Voi silti käyttää myös ”toteutusten ohjelmointiin”
- ”Erilliset, sairauskohtaiset” suunnitelmat kootaan **yhteen koordinoituun suunnitelmaan**
 - Ei useita erillisiä suunnitelmia
 - Ei suunnitelmien etsimistä kertomuksesta
 - Ei päällekkäisiä hoitoja tai tutkimuksia
 - Ei moneen kertaan juoksemista potilaalle

Kenelle Terveys- ja hoito suunnitelma

- Terveys- ja hoitosuunnitelmaa ei ole tarkoitettu laadittavaksi rutiininomaisesti jokaiselle potilaalle, vaan **niille, jotka siitä hyötyvät**, kun
 - tulee mahdolliseksi arvioida ja järjestää potilaan hoitoa kokonaisuutena
 - potilaan hoitoon sitouttamisen merkitys korostuu
- Erityisesti **moniongelmaiset potilaat**
 - Terveys- ja hoitosuunnitelman käyttöönoton myötä potilaille, joille on laadittu terveys- ja hoitosuunnitelma, ei ole tarvetta lisäksi kirjata jatkohoitosuunnitelmaa erikseen jatkuvaan kertomukseen.
- Jatkossa voi laajentua kaikille potilaille, kun
 - kertomuksen rakenteisuus laajenee
 - saadaan linkitykset ajanvarausjärjestelmiin
 - Kaikilla ei tarvitse olla perusteellisesti arvioitu

Terveys- ja hoitosuunnitelma ei ole päivittäissuunnitelma

- Terveys- ja hoitosuunnitelma tarkoitettu potilaskeskeiseen, **pitkäaikaiseen hoidon suunnitteluun ja koordinointiin**, ei hoitotyön päivittäissuunnitteluun
 - Hoitotyön päivittäismerkinnät ovat pääsääntöisesti yksittäisen hoidon lyhytaikaisen toteutuksen suunnittelua – viestintää kollegoille
- Näillä on kuitenkin yhteys
 - Terveys- ja hoitosuunnitelman sisältöjä – erityisesti tarpeita ja tavoitteita – pitäisi käyttää hoitotyön päivittäissuunnitelman pohjana
 - Ja toisin päin: Päivittäissuunnitelmasta voi syntyä myös pitkäaikaisia tavoitteita

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveys- ja hoito suunnitelman rakenne

ATK-päivät 13.5.2015, Tampere

Terveys- ja hoitosuunnitelman rakenne

- Terveys- ja hoitosuunnitelma (THS) perustuu THL:ssä valmisteltuun määrittelyyn **Rakenteinen terveys- ja hoitosuunnitelma**.
 - Komulainen, J., Vuokko, R. ja Mäkelä, M. (2011). Rakenteinen terveys- ja hoitosuunnitelma. Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 7/2011, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- Terveys- ja hoitosuunnitelmalle on määritelty **yhteinen tietosisältö**, jonka on tarkoitus sisältää hoidon tarpeen, tavoitteiden ja keinojen lisäksi potilaan kokonaisterveyttä kuvaavia tietoja.
- **Yhtenäinen tietorakenne** mahdollistaa sen, että terveys- ja hoitosuunnitelman hyödyntäminen potilaan luvalla hoidossa ei ole riippuvainen hoitopaikasta tai potilastietojärjestelmästä.

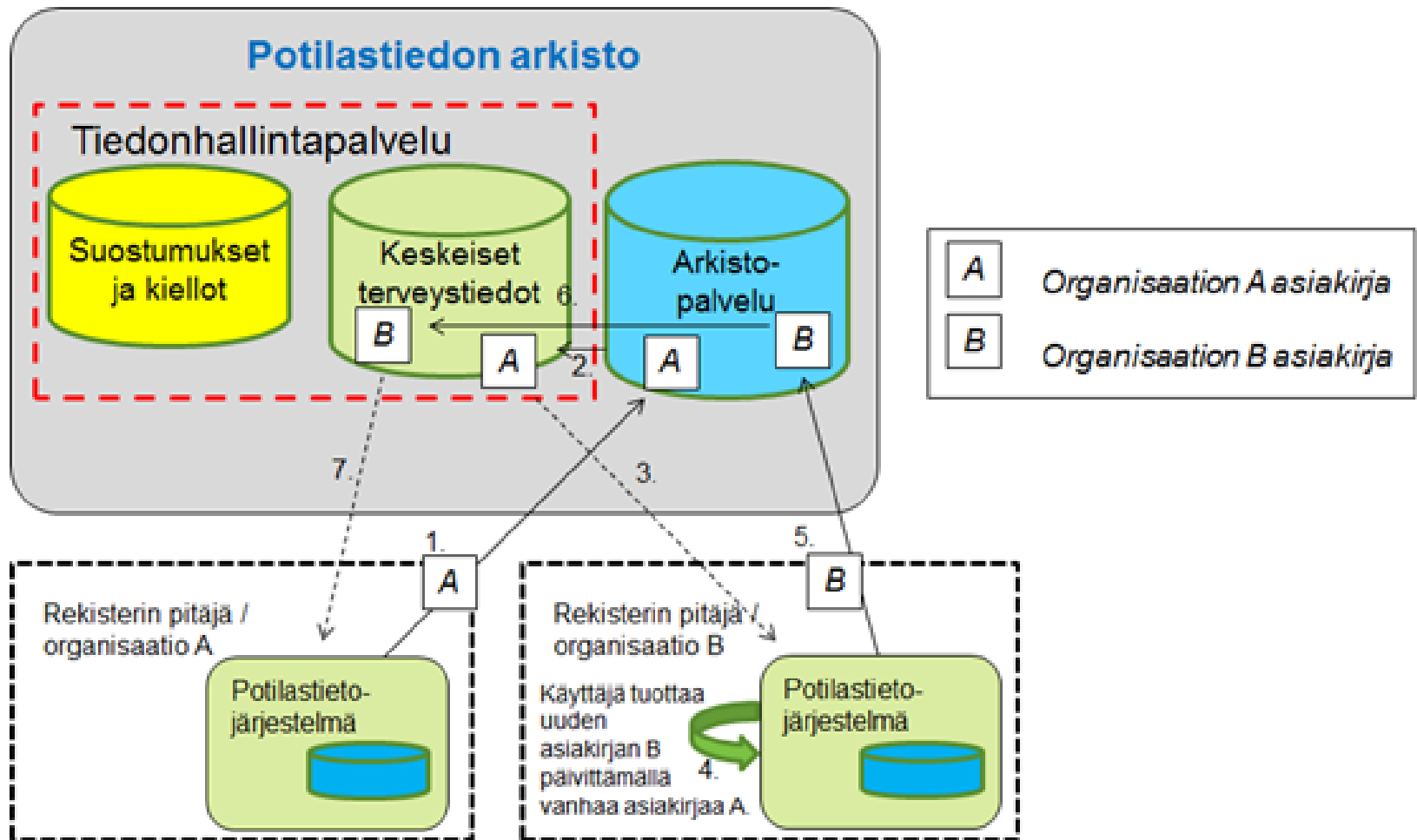

Terveys- ja hoitosuunnitelman ylläpidon periaatteita

- Terveys- ja hoitosuunnitelma on yksi potilaskertomuksen asiakirjoista.
 - Se muodostetaan potilastietojärjestelmässä ja arkistoidaan Kanta-arkistoon.
- Terveys- ja hoitosuunnitelma on **Tiedonhallintapalvelun ylläpidettävä asiakirja**
 - Terveys- ja hoitosuunnitelmaa muutettaessa haetaan Kanta-arkistosta edellinen kieltojen rajaamaton suunnitelma, joka otetaan uuden asiakirjan pohjaksi.
 - Kun terveys- ja hoitosuunnitelmaa päivitetään, muodostuu uusi asiakirja, joka tallennetaan Kanta-arkistoon.
 - Viimeisin kieltojen rajaamaton terveys- ja hoitosuunnitelma on **nähtävänä Tiedonhallintapalvelun kautta.**

Terveys- ja hoitosuunnitelma on ylläpidettävä asiakirja

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveys- ja hoito suunnitelman sisältö

ATK-päivät 13.5.2015, Tampere

Terveys- ja hoitosuunnitelma sisältää seitsemän komponenttia

- Potilaan henkilötiedot
- Hoidon **tarve**
- Hoidon **tavoitteet**
- Suunniteltu hoidon **toteutus ja keinot**
- Suunniteltu **tuki, seuranta ja arviointi**
- Terveydenhuollon ammattihenkilö
- Terveys- ja hoitosuunnitelman lisätiedot

Yksinkertainen Terveys- ja hoitosuunnitelma

Terveys- ja hoitosuunnitelma		Pvm	4
Nimi	2	Hetu	3
Hoidon tarve			
100			
Toiminta- ja työkykyyn liittyvät tarpeet			
Hoidon syy (0-n kpl) (koodi, tarkenneteksti, palvelukokonaisuus)			
Hoidon tavoite			
200			
Toiminta- ja työkykyyn liittyvät tavoitteet			
Tavoitteen asettajat			
Tavoitteen yksilöivä tekijä (0-n kpl)			
Hoidon toteutus ja keinot			
300			
Hoitopaikka (organisaatio) (0-n kpl)			
Palvelu (0-n kpl)			
Tuki, seuranta ja arviointi			
400			
Terveydenhuollon ammattihenkilö (0-n kpl)			
Nimi	500	Tunniste:	501
Ammattinimike (0-n kpl)	502		
Ammattihenkilön lisätieto	503		
Hoitosuunnitelman lisätiedot			
601			
Diagnoosilista	8.12.2014	Näytä lista	
Diagnoosilista (ajantasainen)	603	I20.1 Angina pectoris	
Lääkityslista	8.12.2014	Näytä lista	
Lääkityslista (ajantasainen)	605	Seloken tabl 50mg 1 tabl x 2 /vrk p.o.	

Tiedon muoto ja pakollisuus

- Terveys- ja hoitosuunnitelma sisältää sekä **tekstimuotoista** eli kuvailevaa tietoa että **rakenteista** potilastietoa.
- Rakenteiseen terveys- ja hoitosuunnitelmaan täytettävistä tiedoista vain **osa on pakollisia** täytettäviä tietoja, ja muita potilaan hoitoon liittyviä tietoja kirjataan tarpeen mukaan.
 - Tiedon pakollisuus on joissakin tapauksissa riippuvainen palvelutapahtumakontekstista, jolloin palvelunantaja voi määritellä pakollisuuden itse.
- Suunnitelman keskeinen tieto on hoidon koordinoinnin vastuussa oleva taho on

Rakenteisen tiedon kirjaus omiin kenttiin

Terveys- ja hoitosuunnitelma		Pvm	4
Nimi	2	Hetu	3
Hoidon tarve			
100			
Toiminta- ja työkykyyn liittyvät tarpeet			
101			
Hoidon syy (0-n kpl) (koodi, tarkenneteksti, palvelukokonaisuus)			
ICD	111	113	
ICPC	111		
ICF	111		
Palvelukokonaisuus	112		
Koordinoiva taho (Teksti, Ammattihenkilö, Yksikkö, lisätieto)			
114			
Ammattihenkilö	115	Yksikkö	116
Lisätieto	117		
Hoitoketju (0-n kpl)			
Hoitoketjun nimi:	118	Tunnus	119
Linkki (URL):	120	Alkupvm	121
Hoidon tavoite			
200			
Toiminta- ja työkykyyn liittyvät tavoitteet			
201			
Tavoitteen asettajat			
211			
Tavoitteen yksilöivä tekijä (0-n kpl)			
212			
Yksilöivän tekijän ehto	213		
Yksilöivän tekijän lisätieto	214		

Rakenteisen tiedon kirjaus omiin kenttiin

Hoidon toteutus ja keinot			
300			
Hoitopaikka (organisaatio) (0-n kpl)			
301		Yksikkö	302
Ammattihenkilön nimi	304		
Ammattinimike (0-n kpl)	303		
Hoitopaikan lisätieto	305		
Palvelu (0-n kpl)			
306			
Palvelun sisältö (0-n kpl)	307		
Palvelun sisällön yksilöinti (0-n kpl)	308		
Työvarauksen tunnus	311		
Palvelun lisätieto	309		
Suunnitellun palvelun tila	310		
Palvelun tilan muuttamisen ajankohta (0-n kpl)		311	
Palvelun suunniteltu ajankohta		312	
Palvelun ehto (0-n kpl)	314		
Ehdon yksilöivä tutkimus (0-n kpl)	315		
Tutkimuksen tuloksen ehto	316		
Tuki, seuranta ja arviointi			
400			
Terveystieteiden ammattihenkilö (0-n kpl)			
Nimi	500	Tunniste:	501
Ammattinimike (0-n kpl)	502		
Ammattihenkilön lisätieto	503		
Hoitosuunnitelman lisätiedot			

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveys- ja hoito suunnitelman jatkokehitys

ATK-päivät 13.5.2015, Tampere

Terveys- ja hoitosuunnitelman jatkokehitysjatatuksia

- Terveys- ja hoitosuunnitelmalla jatkossa keskeinen rooli potilaan hoidon järjestämisessä
 - Alkuvaiheessa pitkäaikais- ja monisairailta potilailla
 - Jatkossa **merkitys kaikilla potilailla?**
- Integraatio **sosiaalihuollon palvelusuunnitelmaan**
 - Yhteinen Hoito- ja palvelusuunnitelma?
- **Rakenteisuutta** lisään
 - Nykyisen rakenteen hyödyntäminen ja tarkentaminen
 - Lisäksi alisteisia spesifisiä osasuunnitelmia,
 - esim. Kelan kuntoutussuunnitelma, Suun th suunnitelmat?
 - Integraatio varausjärjestelmiin
- **Potilaan mahdollisuus kirjata** tietoa?
 - esim. Omakanta, Taltioni, tms

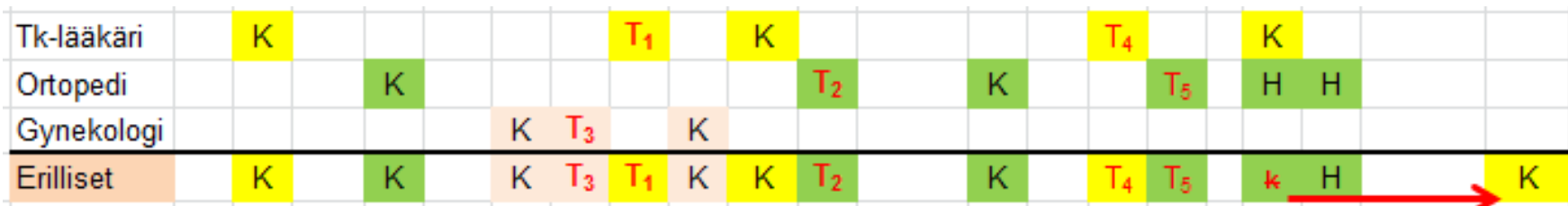
Terveys- ja hoitosuunnitelman rakenteisuus

- Terveys- ja hoitosuunnitelman rakenteisuutta on lisättävä, jotta tietoa voidaan hakea ja hyödyntää
 - Tavoitteiden ja toteutuksen yhdistäminen toisiinsa
 - Parempi **suunnitelman** seuranta ja **hallinta**
 - Varaustietojen integraatio rakenteisesti
 - Parempi **hoidon järjestämisen hallinta**
 - Rakenteisten mittaritietojen kirjaaminen ja integraatio seurantaan
 - Parempi palaute hoidosta
 - Parempi **hoitomotivaatio**

Ajanvarauksen integraatio

Koordinoimalla säästyy rahaa ja vaivaa

K=Käynti
T=Tutkimus
H=Hoitojakso

Erilliset	T ₁	T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	Yht
Thx-rtg	x		x		x	3
Pvk	x	x	x	x	x	5
Gluk	x	x	x	x		4

THS	T ₁₂₃	T ₄₅	Yht
Thx-rtg	x		1
Pvk	x	x	2
Gluk	x	x	2

- Yhteisellä suunnitelmalla voidaan välttää päällekkäiset tutkimukset
- Eri käyntejä voidaan yhdistää samalle kerralle
- Vältetään päällekkäisestä varaamisesta johtuvat perumiset

Potilaan Terveys- ja hoitosuunnitelma

- Jatkossa myös potilas voi itse kirjata tietoa
 - esim. Omakanta, Taltioni, tms. kautta?
 - Tarvitaanko oma sivu potilaalle, toinen sivu ammattihenkilölle ja kolmas yhdessä tehdyille?
 - Seurantatiedon kirjaaminen
 - Palaute hoidon onnistumisesta
 - Tavoitteiden päivittäminen
- Yhteys mobiilisovelluksiin?
 - Muistutukset mm. ajanvarauksista, tehtävistä mittauksista tai muusta omahoidosta
 - Yhteys omahoitosovelluksiin
 - Palaute hoidon onnistumisesta

Terveys- ja hoitosuunnitelma Kantaan 2016-2017

- Ensimmäiset Terveys- ja hoitosuunnitelmat pääasiassa tekstimuotoisia
- Seuraava versio 2018 – 2020
 - Kehitystarpeiden keräämistä aloitettu
 - Varsinainen määrittelytyö aloitetaan syksyllä 2015
- **Kehitystyöhön kiinnostuneita kaivataan**
 - Aktiivisia osallistujia
 - Kiinnostuneita kommentoijia

Lisäinformaatiota

- Jorma Komulainen, Riikka Vuokko ja Matti Mäkelä (2011): Rakenteinen terveys- ja hoitosuunnitelma: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201205085285>
- Heikki Virkkunen, Päivi Mäkelä-Bengs ja Riikka Vuokko (toim, 2015): Terveystenhuollon rakenteisen kirjaamisen opas - Keskeisten kertomusrakenteiden kirjaaminen sähköiseen potilaskertomukseen. Osa I Versio 2015*: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-479-3>

* Päivitetyn version julkaisu toukokuussa 2015

Kiitos!

etunimi.sukunimi@thl.fi

Kehittämisehdotukset ja
muutostoiveet osoitteeseen

kantapalvelut@thl.fi

